

השבת

של רבי נחמן מברסלב

עצות

(לקוטי עצות – תפילה – אותיות מייב-מ"ו)

- על-ידי שאדם נתעורר בידיים שלו בשעת התפילה ומכה כף אל כף, על-ידי זה נתהווה הדיבור, והפה המקבל את הדיבור לתוכו.
- גם על ידי מחיאת כף בשעת התפילה נמתקין הדינים, ועל ידי זה ניצל משכחה, גם מבטל המחלוקות.

תפילה

(לקוטי תפילות א', מ"ו)

- ונוכה לבטל כל מיני מחלוקת מן העולם, ויהיה נכלל שמאל בימין, ותמשך שלום גדול בעולם, ותבטל חרב והרג ואבדון מן העולם, ותקים מקרא שכתוב, ונתתי שלום בארץ, וחרב לא תעבור בארצכם. חוס וחמול עלינו וזכנו להתפלל תפילתנו לפניך בכוונה גדולה בלב ונפש ובהתעוררות גדול, באימה ויראה גדולה ובמסירת נפש מאהבה, ובשמחה וחדווה רבה ועצומה, ובמחשבות זכות ונכוונות, ותגעור בכל המחשבות זרות שלא יהיה להם שום שליטה לבלבל את תפילתנו חס ושלום.

- מלא רחמים, זכני ברחמיך הרבים לקדושת המחשבה תמיד, וביותר בשעת תפילותינו ותחנותינו ובקשותינו, כי אין כוחנו אלא בפה, ואין לנו עכשיו שום סמיכה כי אם על תפילה ותחנונים. עזרנו להתפלל לפניך בהתעוררות גדול ובהתלהבות הלב עד שיתעוררו ידי לה' ונוכה להמחאת כף בקדושה גדולה בשעת התפילה. "נשא לבנו אל כפים אל אל בשמים. פרשתי ידי אליך נפשי כארץ עייפה לך סלה. נפשי בכפי תמיד ותורתך לא שכחתי".

- וזכנו לקבוע מקום לתפילתנו, ועל-ידי-זה יהיה אלהי אברהם בעזרנו, שנוכה בזכותו לקדש המקום שאנו עומדים עליו להתפלל בקדושת ארץ ישראל, ויהיה מוחנו ושכלנו צח וזך ככסף הטהור בלי שום תערובת סיג ופסולת ובלי שום מחשבות זרות ובלבול הדעת כלל, כי "בידך כח וגבורה ובידך לגדל ולחזק כלל. ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר". חזקנו ואמצנו בכוך הגדול, שנוכה להתחזק ולהתגבר על מלכות אדום הרשעה, ותמהר ותחיש לגאלנו, ונוכה לבוא לארץ ישראל חיש קל מהרה בשלום בלי פגע, ותביא לנו את משיח צדקנו ויגאלנו גאולת עולם לחבר את האהל להיות אחד, במהרה בימינו, אמן.

סיפור

(נסיעת רבינו ז"ל בארץ-ישראל, כ"ז)

ובבואו לשם לשכור, בתוך כך בא ספינה עם הרב הגאון, החסיד המפורסם דקהלת שפיטובקע, וגם שד"ר, ואז היתה המעשה, שהיו יראים לקבל בעצמם המעות מחמת המסור הנזכר לעיל, והוכרחו למסור המעות הכל ליד האיש שהיה עם רבינו וכו', כנזכר לעיל; אזי הוכרח האיש הנ"ל לחזר לטבריה עם המעות, ובבואו לטבריה אמר רבינו זכרונו לברכה: מן הסתם רצון השם, שנהיה בארץ ישראל עוד איזה זמן. ואמר רבינו זכרונו לברכה, שישכרו לו חמורים לילך לירושלים עיר הקודש, וכששמע זאת הצדיק הקליסקר, ביקש מאיתו שלא ילך. וכאשר בא הצדיק השפיטובקער לטבריה, עשה סעודה גדולה בלילה עבור רבינו זכרונו לברכה, וחיבב אותו מאוד, ודברו ביחוד, ולא שמע שום אדם מה

(במדבר ה', י"ח)

מנחת קנאות ...
וזה בחינת עומר שעורים, שהוא מנחת קנאות בחינת תוכחה בחינת מה שמקנא ומוכיח הבעל לאשתו: **אל תסתרי עם איש פלוני**, כך התוכחה של הצדיק שמוכיח את כנסת ישראל לבל יסתרו עם איש פלוני.

וזהו אל תסתרי, אל תסתרי דייקא. כי כל הרהורי עבודה זרה, דהיינו כל הכפירות הבאים על איזה אדם, זה בחינת ניאוף, בבחינת האשה המנאפת תחת אשה תקח את זרים, שזה נאמר שם על חטא עבודה זרה בחינת פגם אמונה.

וזהו אל תסתרי וכו', כי כל המשחבות הללו הם בלט בסתר, ואין איש יודע מהם כי אם בוחן לבבות, בבחינת **פן יהיה בכם איש אשר יעשה פסל ומסכה ושם בסתר**. ודרשו רבותינו ז"ל בסתרו של עולם וכו'. ועיקר התוכחה של הצדיק לכנסת ישראל, הוא על האמונה שהיא יסוד כל התורה כולה כנ"ל.

וזהו אל תסתרי עם איש פלוני, שלא יניח לכנוס אצלו הכפירות של איש פלוני, דהיינו הבעל דבר. ולא יניח אותו לטמא דעתו, חס ושולם, רק יגרש מדעתו ולבו כל אלו המחשבות והבלבולים ולא יטעון עמהם כלל. רק יסלק מדעתו לגמרי. ויעשה עצמו כבהמה, ויסמוך על אמונה לבד, כמו שכתוב (תהלים ע"ו) **ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך**.

וזה בחינת מנחת שעורים שהוא מנחת קנאות שהוא מאכל בהמה, בחינת **בהמות הייתי עמך** כנ"ל, וזהו בחינת התוכחה שהיא בדרך בזיון לפעמים. וזהו גם כן בחינת מנחת קנאות, דהיינו תוכחה שבאה מן השעורים שהוא מאכל בזוי של בהמות, בחינת התוכחה שבאה בדרך בזיון, ועל ידי זה נמשך החסד ... (לקוטי הלכות ד' - גילוח ג' - ט"ו)

(במדבר ו', כ"ה)

יאר ה' פניו אליך ויחנך ...
עיקר עבודת האדם להמשיך ולהאיר בעולם הארת פניו יתברך, כמו שנאמר בקשו פניו תמיד. ועיקר בקשת פניו יתברך הוא, על ידי שכל אחד מדבר עם חבירו ביראת שמים בכל פעם, ומבקש ומשתדל שיקבלו הארה זה מזה מהנקודות טובות שבלבם שהם בחינת פני ה'. כי הנקודה טובה שיש בכל אחד בישראל היא בחינת צדיק, והיא בחינת פני ה' בחינת צדיקא אנפי שכינתא, כי הוא מבחינת החלק אלקי שממעל שיש בכל אחד מישראל, ועל כן על ידי זה שמשדליון בזה, על ידי זה זוכין שהשם יתברך יאיר בהם פניו באהבה.

ועל ידי שנכלל על ידי זה הנקודות טובות מכמה בני ישראל מזה לזה, בחינת ומקבלין דין מן דין, על ידי זה נתרבה ונתגדל החן וההתפארות של ישראל, כי הנקודות טובות הנ"ל הן עיקר החן וההתפארות של ישראל, בחינת ישראל אשר בך אתפאר. וכל מה שמרביץ לדבר אחד עם חברו ביראת שמים, שעל ידי זה הנקודות טובות הנ"ל מאירין יותר, על ידי זה נתגלה ההתפארות והחן של ישראל ביותר, וזה בחינת יאר ה' פניו אליך ויחנך, הינו כנ"ל. (לקוטי הלכות – הלכות נשיאת כפים ה', אות ד' לפי אוצר היראה – תוכחה, אות ב')

שיחות

(שיחות מרי ישראל אודסר, זצ"ל - כ"ב)

פעם אחת אני פגשתי את רב אלטר שוחט, הוא היה בעל-שם כזה שהוא צדיק, שהוא גדול, שהוא עובד השם, שהוא עושה צדקה וחסד. אז אני הייתי רוצה לנסוע לירושלים אבל בלי כסף אי אפשר לנסוע, אז ראיתי את רב אלטר, חשבתני: "אולי הוא יעזור לי". אז אמרתי: "רב אלטר, יש לי בקשה ממך".

"מה יש?"

"אני צריך הלואה חצי לירה".

אז הוא מסתכל עלי כמו על משוגע, "מה הוא מדבר, אני עשיר, אני בנקאי, אני יש לי חצי לירה? בבנק יש חצי לירה, אבל אצלי יש רק גרושים. מה הוא אומר, הלואה חצי לירה?"

הוא אמר לי: "עזוב אותי. איך יש לך עזות כזה לבקש ממני חצי לירה? נו, אני נתביישתי מאוד, אמרתי לו: "אם אי אפשר לך, אל תתן".

אבל הבקשה שלי, הוא לא היה יכול להוציא את זה מליבו, הוא לא היה יכול לשכוח, אני אמרתי בכח, בתוקף: "אני צריך חצי לירה!" שילוח לי חצי לירה.

הוא חשב: "מתי הוא יחזיר לי? יכול לתת חצי לירה?! יכול לתת גרוש, שני גרוש, חמשה גרוש, אבל לא חצי לירה".

בסוף, לא נתתי לו מנוחה, בכל פעם שהוא ראה אותי: "מה עשית, מדוע עשית ככה? אני לא יכול לנוח!"

הוא אמר לי שהוא יתיישב, אחר-כך הוא ראה אותי בשוק וקרא אותי ואמר לי: "אני אתן לך חצי לירה. מחר מחרתים, אני אתן לך חצי לירה".

נו, הן, השמחה שלי... יש לי כבר כסף להנסיעה לירושלים לנסוע. אבל לא נסעו ישר מטבריה לירושלים, מקודם היו צריכים לנסוע לחיפה ומחיפה לירושלים. מטבריה לחיפה עלה חצי לירה, אבל מחיפה לירושלים עוד פעם לא היה לי...

מכתב

(מספר אבני הנחל - מכתב ק"א)

ב"ה, כ"ו תמוז, תשל"א, ירושלים עיר הקודש.

רפואה וישועה לכבוד השוכן בעומקא דלבאי, מר ... הנושא את נפשו אל האמת האמיתי, נחל נובע, וכתר עמו ברית עולם, בעבור זה, חפץ בו ה' וסיבב סיבות רבות ופלאות גדולות, עד שנתבסס, ונתבסס החיבור והיחוד הקדוש שלנו, אשר מזה נולד, הילד הקדוש אבני הנחל. שהכל מתפלאים, משתאים ומשתוממים, על ילד פלא הזה, וכולם מקבלין אותו "באנפין נהירין" בחיבה וחדווה רבה. כי הוא משקה את ישראל מימי אמת, הנובעים ממעיין הישועה, נחל נובע, שממנו תצמח הגאולה האחרונה, ה' ירפאהו וישמרהו מכל רע, מכל מחלה, לאורך ימים ושנים טובים אמן ואמן.

ברוך הטוב והמיטיב, ברוך רופא חולים וברוך ה' אשר שם נפשך בחיים ולא נתן למוט רגליך. ה' יודע תעלומות, הוא יודע כמה וכמה אני מצטער בצערך, ואת התפילות והבכיות מעומקא דלבאי, אשר אני שופך עליך, לפני ה' שיחוס וירחם עליך ועל עמו ישראל וישלח דברו וירפאך ויבריאך בשלימות, לחיים טובים, חיים ארוכים, חיים אמיתיים של אמונה קדושה ותשובה שלימה, בכוח וזכות כל הצדיקים האמיתיים יחידי הדורות ובראשם המנהיג האמת של דורינו, דורותינו ושל כל הדורות הבאים, הוא הוא רבינו הפלא העליון הנשגב הנורא מאוד מאוד,

ניחל נובע מיקור ח'כמה, רבינו רבי נח נחמ' נחמן מאומן, עלאה על כל עלאין, וכוח זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל. אני בוטח וסומך עצמי על מידת טובך הגדול, לבקש חנינה ומחילה, סליחה, וכפרה, אולי עשיתי איזה דבר בשגגה, נגד רצונך, וגרמתי לך צער או עוגמת נפש. או שפגמתי חס ושלוש בלי דעת בלי כוונה בכבוד אדוני הנשיא, חמדת ליבי, ימחול לי על זה בלב שלם.

תרומות: בכל סניפי הדואר, חשבון 07-2255-89.

שדברו יחד; ועשה רבינו זכרונו לברכה שלום בין הרב הקדוש דשפיטובקע ובין הרב הקדוש הקליסקר.

© ואחר זמן קצר נפל שם דבר בעיר, והוכרח לברוח מאכסניא שלו לאכסניא אחרת, ואחר כך נפל שם הדבר גם כן, והוכרח לברוח מטבריה. ובריחתו מטבריה בעת הדבר, רחמנא לצלן, היה בסכנה גדולה מאוד, כי השער של החומה היה סגור, והיה מוכרח לברוח דרך המ=ערה, עד

שבא אל החומה אצל שפת כנרת, ורצה לעלות על החומה ולירד משם כדי לצאת על ידי זה מן העיר. והיה כאשר עלה על החומה ועבר ובא על צד השני כלפי חוץ, הסתכל והנה הים תחתיו, והוא היה תלוי ועומד על ידיו ועל רגליו על החומה למעלה, ותחתיו היה הים, ונשא ליבו להשם יתברך, והצילו ברחמיו, ויצא משם בשלום, עד שבא לעיר הקדושה צפת, וישבו שם ימים אחדים, עד שנשמע, שהצרפת יבוא בקרוב לעכו.

© וכשמע זאת, שלח שליח לעכו לשכור הספינה מרגאז, שהיא בשלום עם כל האומות, היינו כי יש מדינת רגאז, ויש להם שלום עם כל המלכים, וכשאותה הספינה מוציאה דגל שלה, אזי אין לוקחין לתוך הפלען, כי דרך הספינות של מלחמה, שחוטפין על הים ספינה עם האנשים שבה לתוך הפלען, דהינו בשביה, אבל כשהספינה הני"ל ממדינת רגאז מוציאה דגל שלה, אזי אין לוקחין מהם לתוך הפלען; וכן היה, ששכרו לו ספינה כזו.

השתפכות הנפש

(א' - ב')

✦ ההתבודדות היא מעלה גדולה, עליונה מן הכל. דהיינו לקבוע לו על-כל-פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות, בדברי חן ורצוי ופיוס, לבקש ולהתחנן לפניו יתברך, שיקרבהו אליו לעבודתו באמת. ותפלה ושיחה זו יהיה בלשון שמדברים בו, דהיינו במדינתנו בלשון אשכנז, כי בלשון-הקודש קשה לו לפרש כל שיחתו, וגם אין הלב נמשך אחרי הדבורים, מחמת שאינו מרגל לדבר בהלשון כל-כך, כי אין דרכנו לדבר בלשון-הקודש. אבל בלשון אשכנז, שמספרים ומדברים בו, קל וקרוב יותר לדבר בו, כי הלב נמשך וקרוב יותר אל לשון אשכנז, מחמת שהוא מרגל בו. ובלשון אשכנז יכול לפרש כל שיחתו, ואת כל אשר עם לבבו ישיח ויספר לפניו יתברך, הן חרטה ותשובה על העבר והן בקשת תחנונים לזכות להתקרב אליו יתברך מהיום והלאה באמת, וכיוצא בזה כל חד לפום דרגה.

✦ ויזהר מאד להרגיל עצמו להתמיד בזה מדי יום ביום שעה מיחדת כני"ל, ושאר כל היום יהיה בשמחה (כמו שכתוב בסימן הקודם המתחיל: מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד). והנהגה זו היא גדולה במעלה מאד מאד, והיא דרך ועצה טובה מאד להתקרב אליו יתברך, כי זאת היא עצה כללית, שכולל הכל, כי על כל מה שיחסר לו בעבודת השם או אם הוא רחוק לגמרי מכל וכל מעבודתו יתברך, על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך כני"ל. ואפילו אם לפעמים נסתמת דבריו ואינו יכול לפתוח פיו לדבר לפניו יתברך כלל, אף-על-פי-כן זה בעצמו טוב מאד, דהיינו ההכנה, שהוא מוכן ועומד לפניו יתברך וחפץ ומשתוקק לדבר, אף שאינו יכול, זה בעצמו גם-כן טוב מאד. וגם יוכל לעשות לו שיחה ותפילה מזה בעצמו, ועל זה בעצמו יצק ויתחנן לפניו יתברך, שנתרחק כל-כך, עד שאינו יכול אפילו לדבר.

✦ ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים, שיחמול עליו ויפתח פיו, שיוכל לפרש שיחתו לפניו יתברך. ודע, שכמה וכמה צדיקים גדולים ומפִרְסָמִים ספרו, שלא באו למדרגתם רק על-ידי הנהגה זו. והמשכיל יבין מעצמו גודל מעלת הנהגה זו, העולה למעלה למעלה, והוא דבר השווה לכל נפש, מקטן ועד גדול, כי כולם יכולים לנהוג הנהגה זו, ועל-ידי זה יבואו למעלה גדולה. אשרי שיאחז בזה.

